

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Ved folketingsbeslutning af 19. maj 1987 (B 80, blad nr. 915) blev regeringen pålagt at fremsætte forslag til lov om forbud mod våbentransporter. Forslaget til folketingsbeslutning blev fremsat den 13. januar 1987 (B 80, blad nr. 412). 1. behandling af forslaget er gengivet i Folketingstidende 1986-87, sp. 7809 ff. Retsudvalget afgav betænkning over forslaget den 14. maj 1987 (B 80, blad 911). 2. behandling er gengivet samme sted, sp. 11873 ff. Under forhandlingerne blev der peget på principperne i den tyske lovgivning. Efter den tyske lov om kontrol med krigsvåben af 20. april 1961 med senere ændringer kræves forbundsregeringens tilladelse, såfremt der uden for Forbundsrepublikken skal transporteres våben på et tysk skib eller fly. Det fremgår af samme lov, at tilladelse ikke vil blive givet i de tilfælde, hvor der er fare for, at våbene skal anvendes i en angrebskrig.

For at opfylde den parlamentariske forpligtelse, der påhvilede regeringen som følge af folketingsbeslutningen, fremsatte justitsministeren den 7. oktober 1987 forslag til lov om forbud mod våbentransporter, L 21 (se Folketingstidende 1987-88, 1. samling, forhandlingerne sp. 90 og 1810 samt tillæg A sp. 511).

Nærværende lovforslag er en uændret genfremsættelse af L 21 og senest L 203 (se Folketingstidende 1988-89, forhandlingerne sp. 6247, 7679, 10893, 11413 og tillæg A sp. 4777 og tillæg B sp. 1855). L 203 blev efter vedtagelse af en række ændringsforslag stillet af S og SF og tiltrådt af KRF forkastet ved 3. behandling.

Når lovforslaget fremsættes uændret, er dette ikke udtryk for en afstandtagen fra disse ændringer fra forslagsstillernes side, men for at udgangspunktet efter forslagsstillernes mening bør være uændret, således at forhandlingerne kan starte på dette grundlag.

2. Lovforslaget, der er udarbejdet i overensstemmelse med folketingsbeslutningen, har til formål at indføre en godkendelsesordning for transport af våben og krigsmateriel mellem tredjelande på danske skibe og luftfartøjer registreret i Danmark. Justitsmi-

nisterens tilladelse skal således i almindelighed indhentes, før en sådan transport mellem tredjelande kan finde sted. Lovforslaget indfører samtidig et forbud mod våbentransport på danske skibe og luftfartøjer til stater, der betragtes som krigsførende, eller til konfliktområder, idet justitsministeren i almindelighed ikke vil kunne give tilladelse til sådanne transportere.

3. Efter den danske lovgivning har det hidtil været tilladt at transportere våben og krigsmateriel mellem tredjelande, uanset om tredjelandet er krigsførende eller udgør en del af et konfliktområde. Undtaget herfra er dog anordning nr. 40 af 3. februar 1978 om forbud mod bl.a. transport af våben m.v. til Sydafrika. Lovgivningen indeholder derimod begrænsninger i adgangen til at eksportere våben og krigsmateriel fra Danmark. Efter § 6 i den gældende våbenlov, jf. lov bekendtgørelse nr. 529 af 11. december 1985, senest ændret ved lov nr. 400 af 13. juni 1990, er det således forbudt uden justitsministerens tilladelse i hvert enkelt tilfælde fra Danmark at eksportere våben m.v. Bestemmelsen er hidtil blevet administreret således, at der nægtes eksporttilladelse til stater, der er inddraget i krig, eller til områder, hvor forholdene er så urolige eller ustabile, at de må befrygtes at kunne udvikle sig til væbnede konflikter.

4. Gennemførelse af lovforslaget vil medføre et vist administrativt merarbejde i Justitsministeriet. Endvidere vil loven betyde et merarbejde i Udenrigsministeriet og i Forsvarsministeriet, idet disse ministerier vil blive inddraget i sagsbehandlingen. Der foreligger ikke et statistisk materiale, der gør det muligt at foretage en mere præcis vurdering af merarbejdets omfang. For Justitsministeriets vedkommende kan det imidlertid skønsmæssigt anslås, at merarbejdet vil nødvendiggøre oprettelse af 1-2 årsværk. Merudgiften til løn, kontorhold m.v. vil blive modsvaret af en tilsvarende nedskrivning af Justitsministeriets lovreserve på finansloven.

Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet har oplyst, at det forventede merarbejde for disse ministeri-